Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036
УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XCIII. Ч. 25. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 7-го ЛЮТОГО 1986 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, FEBRUARY 7, 1986 No. 25. VOL. XCIII.

ЙДЕ АКЦІЯ ЗА ПРИЙНЯТТЯ РЕЗОЛЮЦІЇ В СПРАВІ М. МЕДВЕДЯ

Нюарк, Н. Дж. (АОЛПУ) — **Понад три місяці минуло від того часу як Мирослав Медвідь пробував втекти на волю. Більшість читачів пригадує собі, що Мирослав Медвідь скочив зі совєтського корабля в Ню Орлінсі, Ла., і як Уряд ЗСА насильно повернув його назад. Від того часу було кілька переслухань в обох палатах Конґресу ЗСА на цю тему, а українські адвокати робили заходи щоб через судові процедури врятувати Медведя. Помимо тих всіх заходів, Медведя не вдалося врятувати.**

Але справа М. Медведя не закінчена. Совєтські пресові аґентства подають, що Медвідь поковзнувся на кораблі „Маршал Конєв" і впав у воду. Також подають, що він живий і здоровий і що живе з батьками у родинному селі. Тимчасом, два сенатори, Гордон Гамфрі, республіканець з Ню Гемпшир, і Аллен Діксон, демократ з Іллиной, започаткували в Сенаті багатонадійну акцію у формі сенатської резолюції, яка пропонує створення спеціяльного панелю в Сенаті для дослідження справи Медведя і питання політичного азилю для втікачів з комуністичних країн. Цей панель буде складатися з сімох сенаторів, чотирьох республіканців і трьох демократів; пропонується 300,000 долярів на допоміжних працівників цього панелю.

Впродовж останніх двох тижнів сесії Конґресу в 1985 році, члени організації Американці в Обороні Людських Прав в Україні (АОЛПУ) пильно працювали для підтримки того законопроєкту. АОЛПУ змобілізували телефонічні сітки з осіб, які робили тисячі телефонів денно. В додатку пішли масові листи до законодавців, зокрема до сенаторів, з проханням прилучитися до законопроєкту ч. 267. Представники АОЛПУ і інші українці відвідували бюра всіх сенаторів у Вашінгтоні і в цей спосіб допомогли приєднати 60 сенаторів як спонзорів законопрокєкту. Це є велика більшість і це значить, що заплянований законопроєкт ч. 267 не потребує йти до Комісії справедливости чи до Підкомісії іміґрації на розгляд, але буде представлений до рішення і голосування цілого Сенату.

Найбільш допоміжною групою були українки з вашінгтонської округи, які в професійний спосіб і під вмілим проводом Ляриси Фонтани дуже ефектовно впливали на сенаторів і переконували їх прилучитися до законопроєкту ч. 267.

Не зважаючи на більшість, існує дуже сильна опозиція зі сторони Адміністрації і її прихильників в Сенаті. Тому, що вже не можна „вбити" сенатської резолюції ч. 267, бо є велика перевага підтримки більшости сенаторів, є пропозиція додатку, яка пропонує що справа Медведя і проблема признавання політичного азилю віткачам з СССР буде передана для розгляду Підкомісії іміґрації, а не спеціяльному панелеві. Цей додаток до сенатської резолюції ч. 267 сильно під-

(Закінчення на стор. 3)

СТАНОВИЩЕ СКВУ

До знеславлення імени Слуги Божого Митрополита Андрея Шептицького

Тижневик „Ді Цайт", співвидавцем якого є колишній канцлер Гельмут Шмідт, надрукував 5-го липня 1985 року знеславлюючу Слугу Божого Митрополита Андрея Шептицького статтю, автором якої є кореспондент німецького радіо й найбільшого німецького тижневика „Ді Цайт" Гансякоб Штеле. Він також знеславив ім'я Митрополита Андрея Шептицького в німецькому радіо, в пляні широкозакроєної кампанії проти Святця Слуги Божого, щоб знеславити нашу Церкву й пошкодити беатифікаційному процесові Митрополита Андрея Шептицького. Стаття Штеле п.з. „Святий авантюрист", тенденційно зганьблює ім'я Великого Митрополита.

Висловлюючи протест редакції й видавцям тижневика „Ді Цайт", Секретаріят Світового Конґресу Вільних Українців стверджує:

1. Стаття Штеле „Святий авантюрист" є виразним і тенденційним очорненням не лише життя й діяльности Митиронолита, але і знеславленням українського народу і його історії.

2. Автор статті Гансякоб Штеле знайшовся в одному фронті протиукраїнської кампанії, інспірованої Москвою з ціллю дискредитувати українських борців за свободу й державну незалежність України, які під час і після Другої світової війни боролись у двофронтовій війні проти Німеччини і Росії, тавруючи їх „терористами" і „коляборантами німецьких нацистів".

3. Ціллю цієї кампанії є перешкодити беатифікаційному процесові Митрополита Шептицького, що проходить у Римі. В Українській Католицькій Церкві Митрополит Шептицький є історичною постаттю і символом, що захищав український народ і українську Церкву перед нищівними діями большевиків і нацистів, а також захищав жидів, даючи їм схоронище у Святоюрській палаті й українських манастирях.

4. Москва докладає усіх зусиль, щоб український підпільний визвольний рух ОУН-УПА й інші визвольні формації представити як рам'я на послугах чужого імперіялізму і як „нацистських коляборантів" та цим їх знеславити.

(Закінчення на стор. 3)

НОВА ШПИГУНСЬКА АФЕРА ВИКЛИКАЛА НЕГОДУВАННЯ В ЕВРОПІ

Париж. — Агентство Юнайтед Пресс Інтернешенел повідомило, що соціялістичний уряд президента Франсуа Міттерана наказав чотирьом совєтським „дипломатам" покинути Францію. Здогадуються, що вони займалися технологічним шпигунством в користь Совєтського Союзу і намагалися купити засекречену інформацію про нуклеарні підводні човни і ракетні бази, зглядно інформацію про розміщення стратегічних французьких ракет.

Тим разом міністерство закордонних справ Франції не бажало розголошувати цієї шпигунської афери і не подало навіть прізвищ і становищ совєтських шпигунів. Здогадуються, що вони були старшинами Головного розвідчого управління (ҐРУ), яке підлягає безпосередньо міністерству оборони СССР. Кореспонденти інформують, що неназвані „дипломати" негайно покинули територію Франції і виїхали до Москви.

Франція очікує, що уряд СССР правдоподібно викине із Совєтського Союзу чотирьох французів-дипломатів, як це вони практикують в останньому часі, особливо тепер коли при владі у Кремлі є розхвалюваний на Заході „ліберал" і „поступовець" Міхаїл Ґорбачов

Слідкування французької розвідки за совєтськими шпигунами розпочалося зараз таки після арешту старшини у відставці Бернара Сурізо, якого французька прокуратура обвинувачувала у продажі совєтським агентам інформацій про воєнні морські бази у провінції Бретанії. Після того совєтський Аерофлот попросив дозволу на приземлення літаків на центральному летовищі у згаданій провінції, а совєтські представники запропонували, щоб міста Таллін і Брест оголосили себе „сестрами". Така „спорідненість" була задумана для того, щоб поширити розвідчі можливості в цій частині Франції.

Довідавшись про нові шпигунські афери СССР, західньоевропейські держави, а головно члени-держави Північно-Атлантійського Оборонного Союзу (НАТО) почали ближче приглядатися до активности і рухів совєтських „дипломатів" і амбасад СССР, насичених агентами КҐБ та інших розвідувальних управлінь.

АРАБИ ПОГРОЖУЮТЬ ІЗРАЇЛЕВІ ВІДПЛАТОЮ

Бейрут, Ливан. — Лідери Палестинської Визвольної Організації, а особливо її радикальні групи, а також ливанські мусулмани, терористична організація Джігад та інші, формально погрозили Ізраїлеві відплатою за перехоплення лівійського пасажирського літака під час лету. Вони розповсюдили в Бейруті, а підпільно також в Ізраїлі плякати і летючки, у яких перестерігають арабів і заприязнених з арабськими державами осіб не користуватися повітряними лініями З'єднаних Стейтів Америки й Ізраїля з огляду на можливість відплатних акцій, які нібито вже є у стадії підготови.

На пресовій конференції в Тріполі, члени шістьох палестинських радикальних груп заявили, що останній „акт ізраїльського повітряного терору чи піратства" вказує, що ця країна пішла задалеко у своїх ненависницьких плянах винищування арабів і що, мовляв, вже запало рішення про відплату.

Сирія, яка є безпосередньо замішана у цей конфлікт, бо на літаку лівійської повітряної лінії їхали переважно сирійські дипломати, журналісти та інші, покищо ще не вирішела, які саме відплатні акції були б ефектовні і чи взагалі їх треба застосовувати в теперішній ситуації загального напруження. Один із сирійців, що був на захопленому літаку, заявив кореспондентам, що його уряд напевно у якійсь формі дасть до зрозуміння Ізраїлеві, що у випадку подібних акцій в майбутньому не тільки Сирія, але також інші арабські держави вживатимуть силу проти сили. Крім того під час радіових передач офіційні речники відмітили, що ізраїльська поведінка з лівійським літаком може штовхнути Сирію на більш рішучі протизаходи, які можуть частинно, або зовсім припинити полети ізраїльських літаків всяких типів над територіями арабських держав.

В Єрусалимі, міністер оборони Їцак Рабін, обороняв право Ізраїля на привентивні заходи, бо в противному випадку тероризм на Близькому Сході буде поширюватися, а звідти перекинеться також на ЗСА і Европу.

Р. Реґен представив Конґресові бюджет на 1987 рік

Вашінгтон. — Президент Роналд Реґен представив Конґресові федеральний бюджет на 1987 фінансовий рік, який починається 1-го жовтня 1986 року.

Це був перший бюджет, який Президент представив Конґресові після прийняття закону про збалянсований бюджет. Згідно з законом Президент передбачив у бюджеті на 1987 рік дефіцит у висоті 143,6 біл. дол. Це на 40 біл. дол. менше, ніж у бюджеті на 1986 фінансовий рік.

Щоб добитися мети, поставленої законом про збалянсований бюджет, Р. Реґен вимагає значного зменшення фінансування багатьох внутрішніх програм, повної відмови від окремих програм і продажу деяких державних цінностей і власности приватним особам. Разом з тим Президент передбачив у новому бюджеті збільшення виплат пенсій соціяльного забезпечення на 3,7 відсотка у порівнянні з теперішнім роком, а також збільшення видатків на оборону. Президент дотримує слова і не пропонує підвищити податки для зменшення бюджетного дефіциту, на чому настоювали і настоюють демократи.

Серед соціяльних програм, на які передбачено зменшити видатки, є програми медікер і медікейд. Перша програма фінансується виключно федеральним урядом, друга — федеральним урядом разом зі стейтовими адміністраціями.

Якщо Конґрес і Білий Дім не зможуть договоритися про зменшення видатків в бюджеті на 1987 рік на 40 біл. дол., то згідно з законом про збалянсований бюджет зменшення буде проведене автоматично і заторкне всі без вийнятку пункти видатків, крім пенсійних.

Вшанують заслуженого священика

Сиракюзи, Н. Й. (М.Д.). — Тут в українській католицькій парафії св. Івана Хрестителя оформився і працює комітет для вшанування заслуженого душпастиря - емерита о. шамбеляна митрата Василя Середовича. Комітет очолює д-р Іван Гвозда.

Імпреза відбудеться в неділю, 20-го квітня 1986 року. Програма урочистого відзначення пічнеться Молебнем подяки у церкві св. Івана Хрестителя, а опісля відбудеться бенкет в ресторані Лемойн Менор.

Можуть звільнити А. Щаранського

Вашінгтон. — Неназвані речники Адміністрації ЗСА підтвердили звідомлення західньонімецької газети „Більд", що між ЗСА і СССР відбудеться обмін в'язнів, в числі яких зі совєтської сторони буде відомий правозахисник Анатолій Щаранський.

Речники Адміністрації заявили, що деталі обміну ще уточнюються, але за попередньою домовленістю буде обміняно від восьми до десяти осіб.

Обмін повинен відбутися 11-го лютого на мості Ґлініке, який з'єднує Західній Берлін зі Східньою Німеччиною. Цей міст є традиційним місцем обміну в'язнями між Сходом і Заходом.

А. Щаранський, якому 37 років, у 1978 році був засуджений на 13 років ув'язнення за „зраду батьківщини, шпигунство і антисовєтську агітацію". Присуд викликав на Заході бурю протестів і привів до офіційної заяви президента Джиммі Картера про те, що Щаранський ніколи не мав жадних контактів з американською розвідкою.

Щаранський не визнав себе винним. За словами його матері Іди Мільґром, „наполегливе заперечення вини і вплив, який Щаранський мав на інших в'язнів, привело до того, що його засудили додатково на три роки в'язниці".

Кампанія за звільнення Щаранського не припиняла ся на Заході з дня оголошення присуду. На думку західніх обсерваторів, совєтський уряд прийшов до висновку, що, перебуваючи за межами СССР, Щаранський не буде наносити такої шкоди інтересам держави, бо кампанія, зв'язана з його іменем, припиниться.

Справу звільнення Щаранського та інших правозахисників порушував президент Роналд Реґен під час його зустрічі з Міхаїлом Ґорбачовим у Женеві. Ще раніше це питання заторкнув президент Франції Франсуа Міттеран під час переговорів з М. Ґорбачовим у Парижі.

Газета „Більд" повідомила також, що совєтська сторона продовжує вважати Щаранського шпигуном і на підставі цього хоче обміняти його на одного зі своїх агентів, заарештованих і засуджених на Заході. Зокрема газета називає Євгенія Землякова, засудженого на три роки в'язниці за промислове шпигунство у Західній Німеччині.

СУА в Ню Джерзі влаштовує гутірки

Нюарк, Н. Дж. — Управа Округи СУА в Ню Джерзі влаштовує гутірку на теми „Українці — українському студентові" та „Бразилія — українські поселення і стипендійна акція в прозірках".

Учасниками програми є: Анна Кравчук, Ксеня Гапій, й Петро Бокало. Програма відбудеться в неділю, 9-го лютого ц.р., о год. 1-ій по полудні, в школі св. Миколая, при Президент вул. в Пассейку, Н. Дж. Господарями програми є 18-ий і 70-ий Відділи СУА.

В неділю, 16-го лютого ц.р., о год. 3-ій по полудні, програма буде повторена в авдиторії школи св. Івана Хрестителя в Нюарку. Господарями програми є 24-ий, 28-ий, 32-ий, 61-ий, 75-ий і 86-ий Відділи СУА.

В неділю, 16-го березня ц.р., по Богослужбі в залі під церквою при Лівінгстон авеню в Ню Бранзвику, Н. Дж. ця програма буде ще раз повторена. Господарями програми є: 4-ий, 65-ий, 92-ий і 100-ий Відділи СУА. Дохід призначений на Стипендійний фонд СУА.

Д-р Яр Славутич доповідав в Манітобському університеті

Вінніпеґ, Ман. (К.О.). — На запрошення Манітобського університету, заходами Центру Українських Студій, д-р Яр Славутич, професор-емерит Альбертського університету недавно прочитав дві доповіді та провів один семінар на теми з українського письменства в Канаді. Перша доповідь була українською мовою, друга — англійською, а семінар проведено українською. Студенти брали участь в аналізі обговорюваних творів, а деякі з них виявили бажання писати магістерські тези й докторські дисертації саме на порушені проблеми.

Доповідач, який недавно випустив у світ свою „Анотовану бібліографію української літератури в Канаді, 1908-1983", розглянув канадське письменство українською мовою від Івана Збури, першого віршаря, з погляду жанрів і стилів, аж до сучасних модерністів Ірини Макарик і Марка Царинника. Його висновок: тутешнє письменство має всі ознаки національної літератури окремої нації в Канаді.

Центр Українських Студій у Манітобському університеті очолює молода й енерґійна людина, д-р Наталія Апонюк, яка плянує розбудовувати вивчення тутешнього письменства й фолкльору. Крім цього центру, в університеті вже багато років існує відділ слов'янських студій, тепер під керівництвом д-ра Ярослава Розумного. Серед багатьох слов'янських курсів тут викладають українську мову й літературу різних періодів.

Праця над індексом „Свободи" іде жваво вперед

Джерзі Сити (О. Кузьмович). — Головну Канцелярію Українського Народного Союзу і редакцію „Свободи" відвідала в п'ятницю, 24-го січня 1986 року, Марія К. Воробій, яка від 1983 року працює над індексом „Свободи", виконуючи задум Українського Народного Союзу і Дослідчого центру історії еміґрації при університеі Міннесоти.

М. Воробій інформує, що за цих 2 і 1/2 року пророблено велику роботу, до якої вона як координатор праці мала ще додаткову силу на частину дня і також студента, який працює над такими дослідами. Праця над проєктом уможливлена в університеті Міннесоти тим, що у тамошній бібліотеці находиться величезний архів українських журналів та книжок, а в тому комплект „Свободи" від першого числа. Це, завважує вона, сталося завдяки наполегливій праці покійного проф. Олександра Грановського, що довгі роки призбирував для університету ці, тепер неоцінені скарби, а відтак подарував ще й свою приватну збірку.

М. Воробій, яка має ступінь магістра з бібліотекарства працює з великим запалом над індексом і показує нам систему, яку вона підготовила і яку тепер раз-у-раз уліпшує. Досі кожна стаття чи допис, які появилися у „Свободі" вміщувано в окремій картотеці з поділом змістовим на три категорії: тема, назва і географічне розташування. Крім того в картотеці вміщується рік появи, точна дата, сторінка, відділ, прізвище автора, організації і їх географічне розташування, а вкінці точний заголовок і заввага.

Коли розмовляючи з молодою дослідницею стараємося уявити собі скільки часу та праці треба вложити, щоб в цей спосіб скаталогувати 93 річники „Свободи", видається нам прямо неможливим подолати таке завдання.

Тому, немає що дивуватися, що відвідини М. Воробій у Головній Канцелярії УНСоюзу є тепер не лише для звітування із пробленої праці, але також для пропозицій її уліпшення і прискорення. В тій цілі тепер вона буде працювати далі при допомозі компютора та фахової сили на що дістала згоду Екзекутиви.

Вирішено також спільно з

(Закінчення на стор. 3)

М. Воробій в редакції „Свободи" після інтерв'ю.

ВИКЛАДИ В УВАН

Ню Йорк. — Українська Вільна Академія Наук у ЗСА матиме серію викладів: профілі видатних представників української академічної традиції в Києві. Перший виклад буде на тему Агатангела Кримського (1871-1942), про якого доповідатиме проф. Омелян Пріцак. Перша доповідь відбудеться в суботу, 15-го лютого ц. р., о год. 2-ій по полудні, тут у великій залі Академії, при 206 Захід 100-та вул.

В АМЕРИЦІ

ТОРГІВЕЦЬ РІДКІСНИМИ історичними архівами Мормонської Церкви стоїть тепер перед оскарженням, що він при допомозі бомб вбив двох єпископів та жінку одного з тих єпископів, усіх членів Мормонської Церкви, які закупили від нього історичні документи про початки цієї Церкви в ЗСА.

ПРОКУРАТУРА ЗАКІНЧИЛА свідчення проти лікаря-хірурга морських військових сил д-ра Доналда Білліга. Він стоїть перед військовим судом за те, що переводив операції серця, не маючи до того права і в наслідок його некомпетенції пацієнти вмирали. Із 114 операцій серця, що він перевів, 14 пацієнтів померло до 30 днів. Тепер директор військової лікарні, де працював д-р Д. Білліг зізнає, що він ще перед завішенням його у правах хірурга погодився сам запрестати операції.

У РОЗПРАВІ, ЩО РОЗПОЧАЛАСЯ проти колишнього агента Сі-Ай-Ей китайця Леррі Ву-Тай-Чіна адвокат оскарженого в шпигунстві на користь Китаю боронить його тим, що він передаючи секретні папери ЗСА Китаєві, хотів прискорити нав'язання кращих стосунків поміж тими двома державами.

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕҐЕН оголосив про скасування упривілейованого статусу в торгівлі з Афганістаном. Це означає, що на всі товари, які надходять до ЗСА, буде накладений додатковий податок. Цей захід є чисто символічним, бо між З'єднаними Стейтами Америки і Афганістаном практично не існує торговельного обміну. Рішення Президента зв'язане з неґативною реакцією Бабрака Кармаля на пропозицію ЗСА виступити ґарантом мирного врегулювання в Афганістані.

У СВІТІ

АМЕРИКАНСЬКІ ГРОМАДЯНИ жидівського походження, які приймають ізраїльське громадянство і дають себе вибирати до тамошнього парляменту чи на інші офіційні пости, мусять числитися з втратою первісного горожанства, — заявляє Державний департамент у 41-сторінковому документі. Конкретно йдеться про справу рабіна Меєра Кагане, який свого часу був лідером Жидівської оборонної ліги, а переїхавши до Ізраїля був обраний там до парляменту особами, які поділяють його політичну плятформу виселення арабів з окупованих ізраїльськими військами арабських земель і заселення тих теренів ізраїльцями чи приїжджими до Ізраїля жидами.

ДЕЛЕҐАТИ ЗСА І КРАЇН НАТО, які беруть участь в конференції у справі заборони хемічної зброї, заявили, кореспондентам в Женеві, що останні совєтські пропозиції в тій справі значно збільшили надію на підписання в скорому часі договору про обмеження, або навіть заборону продукції хемічної зброї обидвома надпотугами. Американську делеґацію в Женеві, як відомо, очолює Доналд С. Ловіц.

ФІДЕЛЬ КАСТРО, кубинський комуністичний диктатор, офіційно відкрив у вівторок, 4-го лютого ц.р., третій з'їзд комуністичної партії Куби і вже на самому початку піддав сильній критиці існуючу там бюрократію і безініціятивність, явища з якими він пообіцяв боротися. В одногодинній промові Кастро хвалився також численними успіхами, які здобула Куба завдяки існуванню соціялістичної системи і заявив, що економіка Куби зростає кожного року на приблизно 7,8 відсотка. Він правда не сказав, що протектор Куби, Совєтський Союз витрачає на цю острівну державу, свого роду форпост комунізму в Центральній Америці, більйони долярів, кажуть політичні спостерігачі.

СОЦІЯЛІСТИЧНИЙ ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР еспанського уряду Філіпе Ґензалєз обороняв приступлення Еспанії до Північно-Атлантійського Оборонного Союзу (НАТО) і переконував парляментаристів, що участь в НАТО принесе тільки користь для Еспанії. Обороняючи становище уряду, Гонзалєз зударився з лідером опозиції, консерватистом Мануелем Фраґою, який назвав приступлення „штучним договором". При тій нагоді Гонзалєз пригадав послам, що Еспанія не погодиться на розміщення нуклеарної зброї на своїй території і вестиме дальші переговори про редукцію американських військ на базах в Еспанії

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (50-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members: $7.50 — 6 months, $15.00 — 1 year. Change of address $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda"

Postmaster: Send address changes to
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, допучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $7.50 на 6-місяців, $15.00 — на рік. За кожну зміну адреси — $1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

„Сестрицтво" американських і совєтських міст

Посадник міста Сан Франсіско у Каліфорнії Даєна Файнстін їздила в минулому місяці до Совєтського Союзу й відвідала Москву і Ленінґрад де її, очевидно, — „сердечно" приймали й гостили. Вона повезла туди список 160 осіб, вірогідно самих жидів, які задарма стараються сполучитись із своїми родинами в Америці. З отих 136 осіб большевицькі власті дали дозвіл на виїзд 36 особам і Даєна Файнстін, видно, вважала це за такий успіх, що вернувшись до Америки запропонувала „покращання" американсько-совєтських відносин у формі створення „сестрицтва" міста Сан Франсіско з Ленінґрадом. Вона була здавен прихильницею такого „сестрицтва" і перевела на управі міста Сан Франсіско рішення про встановлення „сестрицтва" між Сан Франсіско і Манілею, столицею Філіппін. Але після того, як у Манілі вбили у 1983 році лідера опозиції Беноно Акіно, як тільки він вернувся до Філіппін з добровільної еміґрації, вона зірвала той приязний зв'язок з державним проводом Філіппін. Тепер вона заявила, що Ленінґраду не можна порівнювати з Манілею, ставлячи, очевидячки, Ленінґрад на вище місце. Однак вона викликала сильний спротив проти свого „миролюбного" проєкту, і то саме від жидівських організацій. Вони твердять, що відносини совєтських властей супроти жидів в СССР не покращали, а погіршились, і що найгіршими ті відносини є саме в Ленінґраді.

Даєна Файнстін така жіноча активістка і такий рішучий оборонець прав людини, що здобула собі популярність у прегарному місті Сан Франсіско, яке нараховує близько 700,000 мешканців, має чотири університети і славетне своїм портом над Тихим океаном, летовищем і красою клімату й природи, що приманює туристів, дармащо воно й пережило трагедію великого землетрусу. Але при всіх своїх кваліфікаціях — Даєна Файнстін, очевидячки, відзначається повною іґноранцією щодо суті московського большевизму та щодо історії теперішньої імперії СССР. Зокрема, вона напевне не чула ніколи, що спеціяльно місто Петроград було збудоване „на козацьких кістках", — бо його здвигнули на болотах, які висушували козаки, що їх спроваджував особливо цар Петро, якого москалі назвали „Великим" за ті його заслуги і за перемогу під Полтавою. Гетьман Іван Мазепа, щоб приспати чуйність Петра, тайком монтував коаліцію проти Росії і змовлявся із Швецією і Польщею, доказом чого була участь козаків у битві під Полтавою у 1709 році.

Проєкт „сестрицтва" Сан Франсіско і Ленінґраду, пропаґований Даєною Файнстін, є ще одним доказом все ще покутуючого в Америці русофільства сполученого з ліволіберальним комунофільством та базованим на повному незнанні історії Східньої Европи та всієї Евразії. Це нещастя Америки, нещастя всього вільного світу. Всі ті Файнстіни все ще стоять на перешкоді протверезінню, яке зробило чималий поступ в американській державно-політичній верхівці, але ще дуже слабо позначилось у широких колах американського суспільства, яке запаморочене величчю імперії, яка сягає від Балтики по Тихий океан і від Білого по Чорне море та з якою треба жити і „співіснувати" задля торгівлі. Даєна Файнстін здобула собі своїм проєктом сумну популярність, як промотор такого американсько-совєтського „співжиття".

ЛІВІЙСЬКІ РЕЧНИКИ гостро запротестували проти перехоплення їхнього пасажирського літака ізраїльськими воєнними літаками і назвали це „повітряним піратством і тероризмом". При тому „попалось" також і З'єднаним Стейтам Америки, які, мовляв, повністю підтримують „войовничих сіоністів". Згідно з інформаціями переданими лівійським радіо, американські кораблі із шостої фльоти, яка перебуває в Середземному морі, Ізраїль, отримав усі потрібні їм інформації про курс літака.

ЛЕТУНСЬКА КОМПАНІЯ Істерн Ейрлайнс звільнила понад 100 працівників на нюаркськім міжнароднім летовищі і понад 1,000 працівників цієї компанії по цілій Америці. Причиною цього є зниження коштів з уваги на конкуренцію з іншими летунськими компаніями.

ОСОБИ, ЯКІ КОРИСТУЮТЬСЯ телефонічною компанією Ем-Сі-Ей на далеку віддаль і телефонічною компанією Ню Джерзі Белл діставатимуть один спільний рахунок за всі телефони пов'язані з тими компаніями. Представник компанії Ем-Сі-Ай Дейвид Сіґел сказав, що один рахунок буде великою полегшою тим особам, що вживають обидві компанії.

Микола Бараболяк

МОРАЛЬ І АМЕРИКАНСЬКА ЗОВНІШНЯ ПОЛІТИКА

Яка ця мораль і яка вага фраз про перемогу правди у світі та про ідеали свободи мали ми нагоду переконатись дуже болюче, слідкуючи за ходами нашої акції в обороні Мирослава Медведя. Він скакав двічі у воду, щоб виявити своє бажання „вибрати волю". А державний секретар Шулц вирішив, що Медвідь „добровільно" повернувся на совєтський корабель, і запечатав своїм рішенням долю Медведя. Побоявсь, що може образити їх совєтське „величество" — Горбачова перед нарадою „на вершинах". Та що говорити про нас. А допомогла Америка мадярам, коли вони кровавились у змагу за волю 1956 року? А пізніше полякам, чехам? Щодо нас, то американська політика принаймні до деякої міри чесна. Радіостанції „Свобода" й іншим заборонено навіть натякати про якісь визвольницькі аспірації нашого народу, щоб нарід в Україні не мав ілюзій, що ЗСА сприяють тим мріям. Америка зафасцинована матушкою „Рашія" і всім, що російське, і з тим ми мусимо погодитись. Коли хтось говорить про високі ідеали а на ділі ними нехтує, то це прикра справа, але така дійсність.

Відомий американський совєтолог Джордж Ф. Кеннан є наш не дуже то приятель, але мусимо його цінити за його одвертість, написав в зимовому числі престижевого „Форейн Афферс" статтю саме на тему моралі американської зовнішньої політики. Кеннан каже, що йому робиться закид, що він промощував дорогу неморальній американській політиці, закидуючи їй, що вона замало прагматична, керуючись засильно моральним і леґалістичними принципами. Кеннан повторює, що зовнішня політика мусить керуватись всеціло національним інтересом, а не моральними імпульсами. Завданням політики є забезпечити державі мілітарну безпеку, матеріяльні достатки, і те, що криється під фразою „змагання до щастя". Хоч у нуклеарну епоху питання „безпеки" є досить релятивне, Америка не може нехтувати теж інтенціями і вимогами безпеки ривалізуючих політичних сил. Якщо йдеться про мораль у міжнародних стосунках, то на думку Кеннена, немає у світі якихсь твердих стандартів міжнародної моралі. Стандарти включені в Атлантійську хартію, Ялтинську декларацію і інші подібні міжнародні документи, це радше фрази, які приймаються державами як побажання, без небезпеки для держав, що вони могли б насправді спутати ними ходи їхньої міжнародної політики. Також фрази про свободу й інше в Гельсінкській декларації, це на думку Кеннана, радше дороговкази на майбутнє. Вони по суті теж декларативного характеру, і можуть бути інтерпретовані державами на їх лад і в їхню користь. Зокрема Совєтський Союз мусів би основно змінити свою політичну систему, отже поповнити самовбивство, коли б хотів вкластися в американську інтерпретацію того акту. Америка не може накидати іншим державам своїх стандартів моралі. Тільки коли хтось порушує американські стандарти моралі зі шкодою для американського національного інтересу, тоді ЗСА могли б оправдано реаґувати. ЗСА можуть інтервеніювати отже тільки тоді, коли американський національний інтерес видимо і серйозно наражений на небезпеку. Зокрема Америка не повинна реаґувати, коли дії інших держав порушують наше розуміння демократії. „Демократія" — це дуже вільний концепт — каже Кеннан. Багато зла твориться і під демократіями. Інколи й існування авторитарної системи може бути в інтересі ЗСА. Треба брати все до уваги: а що було б, коли б узяла верх альтернатива? Американський Уряд часто формулює політику під впливом меншинних елементів — етнічних, расових і релігійних груп, тому ця політика не все консеквентна, хоч, звичайно зводиться тільки до реторики. Американська зовнішня політика мусить бути, — каже Кеннан, — настановлена на те, щоб уникати ситуацій, які могли б мати неґативні наслідки, що вона і робить. Вона висуває настанови і користується фразеологією, яка ставить ЗСА у світло шляхетного альтруїзму, хоч позитивно до нічого не зобов'язує. Вона користується іноді теж підривними методами, хоч такі заходи яскраво колідують із мораллю. Вони конечні для охорони національного інтересу, після того як увели їх у політику Гітлер і Сталін.

Обмежуючись до переповідження частини думок Кеннана про конечність прагматизму в американській зовнішній політиці і нехтування принципів моралі, завважимо тільки, що, на нашу думку, ця політика не відбігає надто від дороговказів Джорджа Кеннана. Вона дуже боязка, щоб не вразити противника, Совєтський Союз, якщо йдеться про підкорені совєтською владою народи. Вона вповні нехтує принципом самовизначення. Тому, коли хто з нас має ілюзії стосовно здійснювання чи поширювання Америкою гасла „свобода народам, свобода людині", той дуже наївний. Врешті годі й дивуватись Америці. Через помилки Ялти і Потсдаму ЗСА загнали себе в тупик, із якого вийти годі. Американська влада дійсно робить, що можливо, щоб забезпечити інтерес Америки в даних умовах якнайкраще. А що те не сходиться з нашими настановами і бажаннями,

(Закінчення на стор. 3)

Ол. Пошиваник

Могло б бути гірше

— Куме, я чув, що ви були на теплій Фльориді. Ну, як же там? — в українській барі кум кума питає.

— Якщо шануєте свої зуби, не питайте. — сердито відповідає кум.

— О-о... — й запала повна тишина.

Після кількох чарок горілки, кум знову несміливо заговорив до кума.

— К...куме..., невже ж так погано було?

— Ще в житті такої біди не було, — схлипуючи відповідає кум.

— Ой біда! Та що сталося, куме?

Кум потягнув ще одну чарку, набрав повітря на повні груди і почав розказувати про своє нещастя.

— Полетів я на Фльориду, хотів загоріти, а там мороз: після 1983 року найхолодніша зима в історії Фльориди; на моє нещастя, і тоді я там також був. —

— Невже ж? Ой, біда!

— Після кількох днів у холодній Фльориді, у кожусі, чоботях, рукавицях і довгих підштанниках, на летовищі мені кажуть, що мій заплачений зворотний квиток до Чикаґо, скансельований .

— Ой, біда!

— Уявіть собі післязавтра мені треба на роботу, а якийсь компютор уневажнив мені квиток, і всі літаки заповнені на цілий тиждень.

— Ой, біда. А як же ви повернулися?

— Я хочу брати авто, яким дружина з дітьми раніше приїхали до Фльориди відвідати батьків, а тут — рятуй мою душу — плач, сльози, сварки. Всім „я" зіпсув вакації. Згодом якось вибралися. Їдемо. Не вспіли проїхати дві сотні кілометрів, як малий двигун зацокотів, за нами дим, неначе туман. І з-під капоту пара. Авто стало — завмерло. Ані пшик — ані ху-ху.

— Ой, біда. А що далі?

— Мотелі переповнені, авта ніде найняти, це ж під новий рік, на Сильвестра, все закрито, всі святкують.

— Ой біда!

— Врешті якось знайшов і купив приватне, старе 69-го року авто. Після кількох морочливих годин, знову їдемо, і за собою тягнемо нашу „каліку" — наше друге авто. Ще не виїхали на головну дорогу, як на перехресті залізної дороги відпала випускна рура „нового" авта. Під'їжджаємо під гори Апалейшен, а машина пихкає, кахикає — ледве їде під гору. Уже й великі вантажники нас минають. А наше авто, переобтяжене з причепленим другим, ось-ось доходить до останнього духу, ось-ось мотор розірветься. Я розвернувся — і назад. Щоб оминути гори, ми взяли іншу, багато довшу дорогу.

— Ой Боже, і більше клопотів не було?

— Та де! В першу ніч їзди альтернатор навалив. Після зупинки на бензину, не міг авта завести; треба було заряджати батерею. В'їжджаючи вже в Чикаґо, глушитель зовсім відчепився. Заїжджаючи в бічну вулицю до свого ґаражу, зачепив сусідній угловий ґараж... Тоді просто з дороги й на роботу. Ой, йой, йой, матінко моя! Після цього всього клопоту, переживання і втрати нервів, на роботі мене ще й вилаяли, бо спізнився. Жінка далі на все нарікає, діти далі сердяться, навіть кішка тікає від мене... І скажіть мені, куме, чи варта на світі жити?

— Та... це залежить... хто як...

— Ну, а як же у вас, куме?

— Та... не зовсім погано, могло б бути краще, могло б бути і гірше. На Сильвестра новісіньке авто мені розбили, два тижні тому жінка покинула, а сьогодні звільнили з роботи... Але, слава Богу, живий-здоровий. Роботу знайду, друге авто куплю, а жінка також буде. Спасибі, куме, що запитали.

–Отже як бачите, немає що нарікати, в мене все гаразд — могло б бути гірше.

Володимир Барагура

УКРАЇНСЬКЕ КУЛЬТУРОЗНАВСТВО В СВІТЛІ НОВОГО МЕТОДОЛОГІЧНОГО ПІДХОДУ

Закінчення

Так само вичерпно, об'єктивно, без перебільшення і перехвалок опрацював д-р Григор Лужницький життєпис автора, зокрема його науковий доробок, та характеристику його праці, яку він пропонує громаді.

Матеріял книги прозоро зорганізований у 50-ти розділах. У кожному з них поданий зв'язкий їх зміст, а це влегшує користувачеві орієнтуватися в тематиці й проблематиці, обговорюваних у даному розділі.

У цих розділах зображена генеза і накреслена крива розвитку, росту, занепаду й поновного відродження та прямування до нових висот української культури, як теж причини цього коливання впродовж тисячоліття — від праслов'янських часів до XX століття.

Деякі розділи й ділянки чи періоди опрацьовані основно, вичерпно й детально, деякі скромніше й скупіше. Сталося то не з вини автора, не тому, що він не приділив їм належної уваги чи втратив їх із поля зору, але через незалежні від нього причини, зокрема брак матеріялів чи неможливість доступу до них. Все таки, не зважаючи на цю нерівність, автор зберіг тяглість і характеристичні притаманності даної ділянки чи доби в пов'язаності з цілістю розвою нашої культури та з цілістю життя нашого народу.

Поки приступити до опрацювання властивої теми, автор, керуючись принципами й вимогами наукової методології, дав короткий огляд дотеперішніх видань про історію української культури, визначив її суть, характер і притаманності, розглянув її складники й чинники, які впливали на її розвій, ріст чи занепад, врешті з'ясував профіль завзавдання свого огляду.

Новістю праці М. Семчишина є введення автором хронологічного, замість стосованого в нас досі тематичного принципу досліду. У протилежності до тематематичної хронологічна метода розглядає й опрацьовує культурний процес не як окреме, само в собі явище, відірване від загального тла життя народу. У розумінні хронологічної методи цей процес не відбувається понад, попри чи паралельно до загальної історичної життьової долі української нації, але діє як невід'ємна її частина, як клітина, вросла в цілість цього життя, яка з одного боку черпає свої соки з загально-національного життя, з другого боку вливає свої творчі, життєдайні в загально-національний орґанізм, причиняючися до його росту. Тому автор розглядає культуру на канві історичного тла, політично-державницького устрою, суспільного ладу, соціо-економічних умов, взаємин із зовнішнім світом.

У праці Семчишина українська культура зображена як суцільний, живий організм, який є засобом спаяння нації в одну нерозривну цілість не лиш територіяльно-етнічно, але й національно-державницько, філософсько-світоглядово, релігійно-морально. Всі ці компоненти творять притаманності виключно українського характеру. Ця притаманність, ця унікальність і неповторність української культури зберігається мимо того, що наш культурний процес збалянсовано коливається між Сходом і Заходом. Звідси він всмоктує позитивні, сприємливі українській психіці елементи і перетворює їх по-своєму, достосовуючи їх до потреб, вимог, життьового стилю українського народу, відкидаючи дбайливо те, що з погляду української раціі зайве чи шкідливе.

Про живучість української культури й тим самим нації свідчать історичні факти. В ході історії Україна переживала багато катаклізмів, які руйнували й далі нищать прояви нашої культури, але не спроможні знищити її кореня, висушити її життєдайних соків, які напоюють і вирощують нові, свіжі проросні і дають народові магічну, чародійну силу віджувати як леґендарний Фенікс із попелу згарищ, чи відростати як серце титана Прометея, яке розклъовують хижі птиці.

Ця притаманність української культури віджувати й цвісти наново рятує нашу націю від загину. Зокрема допомагають цій живучості сплетені в одно нерозривне ціле національні і релігійно-моральні елементи, які лягли в основу психіки українця. Цю поєднаність автор послідовно підкреслює в підході до явищ процесу творчого розвою нашої культури.

Інша новість у книзі Семчишина, це придання окремої уваги українському філософському мисленню, філософським системам і мислителям, бо досі огляди української культури обмежували нашу філософську думку до Григорія Сковороди.

Автор увів новий поділ у розгляді культури XIX століття, в періоді відродження.

(Закінчення на стор. 4)

В ТЕКСАСІ, У ВІВТОРОК, 3-го лютого ц.р., вщеплено знову штучне серце типу „Джарвік-7" мужчині, що має 41 рік. Штучне серце вщеплено аж до часу, коли знайдеться відповідне серце людини, яке можна буде вщепити хворому.

У СВОЇЙ РІЧНІЙ ПРОМОВІ губернатор стейту Коннектикат Вілліям О'Нілл запропонував бюджет на 4,92 більйона долярів, на 11 відсотків вищий, як попереднього року. Стейтові податки не будуть зредуковані, а міста дістануть більше стейтової допомоги, як досі.

СЕНАТ СХВАЛИВ ПРОПОЗИЦІЮ щодо продажу найбільшої компанії товарових поїздів Конрейл, компанії Норфок Садерн за 1,2 біл. дол. Сенат погодився на цю трансакцію, вважаючи, що вже прийшов найвищий час, щоб Уряд перестав займатися залізничними справами і щоб фінансовий стан компанії Конрейл вкінці устабілізувався. Конрейл проїжджає через 15 стейтів та перевозить понад 90 відсотків вантажу в стейті Ню Джерзі.

ПРОЄКТ ЩОДО поширювання автостради Ню Джерзі Тирнпайк, над яким уже почалася праця, затурбував деяких мешканців тих околиць, через які Тирнпайк буде проходити. Мешканці тих міст разом з кількома урядовцями ствердили, що будуть боротися проти того проєкту. Тирнпайк плянують поширити в околиці Іст Бранзвик.

Марта Тарнавська

„ДОЛЯ ПЕРЕРІЗАНА, НАЧЕ НОЖЕМ"

I.

З Уляною Старосольською я познайомилася в домі моїх батьків, незабаром після її приїзду до Америки, десь, мабуть, у 1967 році. Вже тоді в неї була авреоля людини, що відбула важке восьмилітнє заслання в Казахстані. І тому не абиякою несподіванкою при першій зустрічі були такі прикмети Уляни Старосольської як свіжість світосприймання, добре знайомство з культурою Заходу та, особливо, надзвичайно тонке почуття гумору. Уляна Старосольська не була ще тоді Уляною Любович: між засланням у Казахстан і прибуттям до ЗСА було ще кільканадцятьлітнє перебування в комуністичній Польщі. В Польщі, як знаємо, велике зацікавлення Заходом. Поляки відомі теж своїм культивованим гумором. Можливо, що саме польські впливи заважили на цих важливих прикметах Уляни Старосольської. Пізніше, коли Уляна Любович стала редактором „Нашого Життя", ми довгі роки співпрацювали в редакційній колеґії цього журналу. І тут я запримітила ще одну — незвичайно важливу в редакційній роботі — прикмету Уляни Старосольської: не лише інстинктовне, але й свідомо плекане почуття доброго мистецького смаку. Цей добрий смак позначився на вигляді і змісті журналу в час її редакторської каденції, на увазі, що її вона виявляла для мистецтва, на доборі літературних матеріялів.

Сьогодні я, одначе, не згадуватиму ні про редакційні досягнення, ні про гумор Уляни Старосольської, — хоч не всі знають, що Уляна Старосольська є постійним співробітником „Лиса Микити" і автором багатьох друкованих у цьому журналі жартів. Я не говоритиму про те, як Уляна Старосольська відкривала мені нові горизонти світової літератури, поручаючи мені читати добрих світових письменників — їй я завдячую, наприклад, моє перше знайомство з Антуаном де Сент Екзюпері. Я не говоритиму про нашу співпрацю в журналі „Наше Життя", у виданні, що за часу її редаґування давало надії переродитися із організаційного бюлетеня на загальногромадський універсальний журнал. Ні не говоритиму я про цікаві, живі, стимулюючі доповіді і літературні вечори, що їх організувала в Ню Йорку та інших містах під фірмою редакції „Нашого Життя" Уляна Старосольська.

Свою увагу я хочу сьогодні зосередити на книжці Уляни Любович „Розкажу вам про Казахстан", що вийшла двома виданнями — накладом „Нового Шляху" в Канаді 1969 року та накладом автора в Ню Йорку 1976 року. Книжка про Казахстан — це, без сумніву, найважливіша праця Уляни Старосольської. Це одна із тих книжок, що її читатимуть читачі вдруге і втретє — і що їх щоразу відкриватимуть для себе нові покоління читачів.

Книжка Любович стоїть на межі між мемуарами, а белетристикою. Уляна Старосольська, переживши трудні роки заслання в Казахстані, могла була написати книжку документальних свідчень, повну точних даних: дат, фактів, цифр, прізвищ. Така книга була б передусім актом обвинувачення поліційної системи терору, що без будь-яких правних підстав, без судових процесів і без засудів перевозить насильно тисячі своїх громадян, колонізуючи ними неосвоєні ще цивілізацією простори великої імперії. В Уляни Старосольської, одначе, нахил до белетристики. Вона могла, замість мемуарів, написати повість — з видуманими героями, з сюжетом у центр якого могла була вплести заслання і Казахстан. Але Уляна Любович вибрала компроміс між двома жанрами: її книжка має підзаголовок: „нариси з пережитого". Це рішення дало позитивні і неґативні наслідки. Для читача, який не знає хто така Уляна Любович і з якого середовища вона вийшла, для читача, який шукає за фактичними даними про те, кого, скільки людей і чому вивезли большевики зі Львова у Казахстан — книжка Любович не дає відповідей. З другого боку жанр нарису дав авторці змогу й нагоду проявити не абиякий талант композиції: у висліді, книжка читається як серія пов'язаних зі собою, але водночас і зовсім самостійних окремих літературних нарисів.

Авторка задумала і сама характеризує свої „нариси з пережитого", як розповіді для кола близьких знайомих і родичів, що з ними розлучила її доля на цілих 27 років. Читач, який не належить до цього кола, визбирує скупі автобіографічні дані і з них поволі створює собі образ автора. Навмисне не виходитиму поза межі того, що говорить про авторку сама книжка. Життєві „реалія" сховані у розповідь. Із тексту майже 200-сторінкової книги визбируємо розсипані зрідка побутові деталі: У квітні 1940 року нагло „доля перерізана, наче ножем". У товарових вагонах під конвоєм вивозять зі Львова на схід транспорт цивільного населення. Жінки, діти, інваліди. В тому числі авторка, її мати і брат. Про батька довідуємося пізніше: він колишній український стрілець, потім адвокат-оборонець політичних в'язнів — тепер у совєтській тюрмі. Подорож транспортом у невідоме триває три тижні. Розладовують транспорт у бездеревному степу Казахстану. Тут переселенців включають у працю казахського колгоспу. Львівська панночка, що вдома не дозволяла підшити плащ ваталіною, бо хотіла бути стрункою, вчиться жити в суворому кліматі Казахстану, де взимку температура падає до 40 ступнів нижче зера за Цельзієм, і де літо немилосерно гаряче. Вчиться жити, працюючи важко на полі, з кіньми і волами, мешкаючи разом з мамою-піяністкою в халупі, де єдине світло — примітивний каганець. До халупи вхід через стайню — перед нею парує увесь рік купа гною — дорогоцінного гною, що з нього роблять паливо. Халупу взимку засипають сніги: часто треба прокопувати вихід. В селі одна лише криниця — і по воду доводиться ходити далеко. Це зокрема трудно на весну, коли дорога слизька і коли на полях навіть коні і корови, буває, топляться у високому мокрому снігу.

Закінчення буде.

ЗАКЛИК

Сорок років минуло від кривавої Другої світової війни і 35 років минає, коли в Україні замовкла зброя Української Повстанської Армії. За майже десятилітній період збройної боротьби в державницькій епосі ОУН-УПА-УГВР полягло багато лицарів українського народу, щоб зберегти існування українського народу перед жорстокими окупантами України. Впавші герої ОУН-УПА-УГВР увійшли в історію українського народу, як вірні сини України, які не вагалися віддати свого життя в обороні батьківщини.

Кожний нарід ставить величаві споруди-пам'ятники, щоб утривалити в пам'яті свого народу подвиги героїв. На жаль, наш народ у неволі, не може здвигнути величавий пам'ятник вірним синам України. Тому це завдання спадає на нас—вільних синів і дочок українського народу, що опинилися поза межами нашої батьківщини.

Ми повинні допомогти своїми щедрими пожертвами побудувати величавий пам'ятник відомим і невідомим борцям-героям, які склали своє життя на вівтарі батьківщини. Їхній геройській пам'яті належиться наша вдячність, бо вони для нас є взірцем, як також виховним ідеалом для молодого покоління. Тому допоможімо своїми щирими пожертвами поставити пам'ятник героям українського народу!

Побудова пам'ятника запляновкана на 1986 рік, і вже на Свято Покрови, восени цього року, має стати дійсністю. В зв'язку з цим заохочуємо всіх щиро жертвувати на побудову пам'ятника на цвинтарі Святого Духа в Гемптонбургу, Н. Й.

При цьому повідомляємо громадянство, що Комітет побудови пам'ятника вирішив, що жертводавці, які пожертвують 500 дол. і більше, одержать окремі грамоти, які будуть вручені на окремій імпрезі з нагоди посвячення пам'ятника, а прізвища всіх жертводавців будуть вмуровані в пам'ятнику.

Пожертви просимо висилати на адреси: на конто комітету 12122 ;,Монумент Фонд" в Кредитовій Кооперативі „Самопоміч" в Ню Йорку: Self Reliance N. Y. Federal Credit Union, 108 Second Ave., New York, N. Y., 10003; або на конто 2789 „Монумент Фонд" в Кредитовій Кооперативі СУМ в Йонкерсі: SUMA Yonkers, Federal Credit Union, 301 Palisade Ave, Yonkers, N. Y., 10703.

Всі пожертви можна відтягати від доходового податку.

Фінансова Комісія
Комітету Побудови Пам'ятника

Рисунок запланованого пам'ятника

Становище...

(Закінчення зі стор. 1)

5. З ціллю дезінформації поміщено у статті великого формату фото-монтаж, де зображено Митрополита Андрея Шептицького і проклямацію генерального губернатора в Галичині, на якій видніє нацистський символ-свастика, що може викликати враження начебто проклямація була ділом Митрополита Андрея Шептицького, а не гітлерівських окупантів Галичини.

6. Гансякоб Штеле твердить тенденційно, фальшиво і проти історичних фактів, що українська Церква відлучилася 1596-го року від московського православного патріярхату і пішла під зверхність Папи римського, тоді, коли наша Церква була під юрисдикцією константинопольського патріярха, а не московського.

7. На основі даних західніх дослідників український нарід втратив під час Другої світової війни понад 10 мільйонів людей. Це були жертви нацистського режиму, які в боротьбі проти Гітлераударемнили йому плян зробити з України німецьку колонію.

Тому засуджуємо цю знеславлюючу Митрополита Андрея Шептицького й український нарід статтю Гансякоба Шеле, а від видавців й редакції тижневика „Ді Цайт" вимагаємо спростовання брехні, наклепів і дезінформації.

Секретаріят СКВУ звернувся до Наукової Ради СКВУ якнайшвидше виготовити наукову відповідь на закиди проти Слуги Божого Митрополита Андрея, які навів в тижневику „Ді Цайт" Гансякоб Штеле.

Секретаріят СКВУ

Владика Василь Постен

УКРАЇНСЬКИЙ РИМ

IV.

Сестри Служебниці в семінарії мають призначення варити й прати. Тим то єпископи, що проживають там, при кожній нагоді стараються виявляти подяку Сестрам за їх старанну опіку. Генеральна Курія Сестер у Римі знаходиться при вулиці Вія Кассія Антіква, де мешкає генеральна Мати-настоятелька. Завдяки сталій опіці самих Сестер, резиденція пишається в оточенні прегарного парку, в якому ростуть пальми, плятани, всякі тропічні орнаментальні рослини й квіти. Мати Франціска Бублів запросила нас у суботу 28-го вересня, на полуденок. Під час полуденка вона привітала Кардинала, Верховного Архиєпископа, підносячи тост на його честь. У відповідь на це, його Блаженство відмітив велику працю сестер, яку вони ревно із відданям виконують в нашій Церкві. Владика Філевич знову, на настирливі прохання наші, погодився із скарбниці своїх веселих українських віршів продеклямувати із пам'ямі декілька з них викликаючи незвичайний подив і радість слухачів. Владика Роберт проводив нашим співом. Гостину закінчено молитвою із благодаренням Ісусові у каплиці, що зволив нам як священикам, стати служителями українського народу.

Неділю, 29-го вересня призначено на урочисте святкування Архиєрейської Богослужби їх Блаженством, у сослуженні владик у чудовому храмі св. Софії, церкви Святої Мудрости, що знаходиться при вулиці Вія Бокчеа, на площі Українського Католицького Уні верситету ім. Папи св. Климентів. Храм і університет— це твори плідної праці світлої пам'яті Блаженнішого Отця Йосифа Сліпого. Середина храму, ще не закінчена, пишається виїмкової краси мозаїками видатного мистця Святослава Гординського. Ці мозаїки зображають не лише наше відкуплення від Старого Завіту почавши, аж до Нового скінчивши, але, що найважливіше, вони також ілюструють постаті всіх українських святих, почавши від свв. Кирила і Методія, а зокрема зображення прийняття християнства за володіння київського князя Володимира Великого. Без сумніву, храм цей буде включений на листу найзнаменніших артистичних пам'ятників Риму як союзник їх у цьому пребагатому на них місті.

Сама Богослужба була заупокійною відправою з нагоди першої річниці відходу у вічність бл. пам'яті Патріярха Йосифа І., який 7-го вересня 1984 року упокоївся у Бозі у патріярхально-біблійному 92-му році свого трудолюбного життя. Учасниками цієї урочистої Богослужебної відправи разом із єпископами стало наше духовенство та миряни громадно із всіх суходолів земної кулі. Цінну проповідь виголосив Владика Ізидор з Торонто. В ній він зобразив величні зусилля спочилого Батька і Глави Української Церкви за двадцять літ життя на волі, після звільнення його із комуністичного ув'язнення із Сибірської тайги. По Богослужбі відправлено заупокійну Панахиду у крипті, перед домовиною, де спочивають його тлінні останки, в очікуванні дня Великого Воскресення. В авдиторії університету св. Климента приготовано полуденок для єпископів, на якому архимандрит Іван Хома, що протягом 20 літ співпрацював із Кардиналом, назвав багато організацій та установ, що їх покликав до життя на славу Божу й нашої Церкви та народу світлої пам'яті Патріярх і Кардинал Йосиф.

Між іншим, варто було б коротко подати про це прегарне місце, де пишається Свята Софія разом з Українським Католицьким Університетом. Коли Верховний закупив це місце, багатьох дивувало, чи варто було купувати цю землю, парцелі так „далеко" від центру міста. Погляньте тепер: простора дільниця оточена ультрамодерними коштовними будинками, апартаментами кооперативного характеру, а сама комунікація з містом надзвичайно вигідна. До св. Петра Базиліки ви можете дістатися автобусом за 15 хвилин, а автомашиною ще скорше. Боже Провидіння керувало ним, вигнанцем з України, совєтським в'язнем піднятися до такого прозорливого рішення.

Тут у першу чергу, потрібно втримувати ці будівелі в належному вигляді, а це буде вимагати старань самої Церкви. Більш важливим завданням є проблема побільшення жителів, головно посвячених на службу Господові. Не будемо мати наших священиків то й усі ці прекрасні будівлі, як храм, манастирі, наукові установи будучи порожніми, не принесуть користи для нашої Церкви, що сама страждає із-за браку священичих і монаших покликань. Тому впадьмо на коліна й ревно молімся за наші духовні покликання.

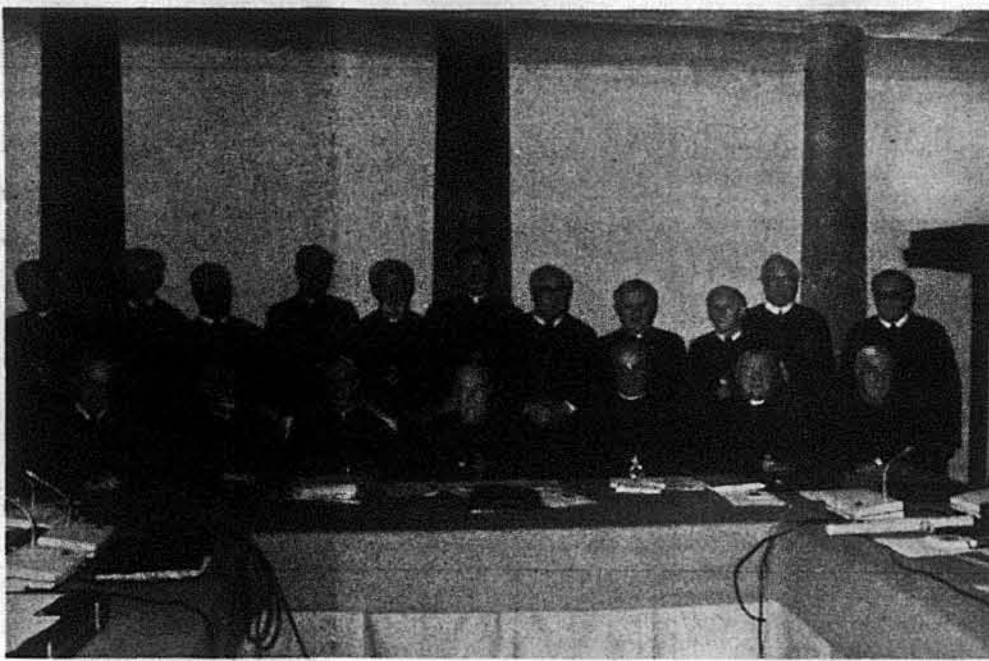
Ранок 30-го вересня спрямував нас продовжувати нашу поботу у Ватикані. Рання сесія була присвячена Беатифікаційному процесові Слуги Божого св. п. Андрея Шептицького, як також інших єпископів, священиків, монахів та світських, що стали мучениками або потерпіли, як ісповідники віри від совєтської влади за останніх п'ятдесят літ. Сум і журба огорнула серця й уми всіх єпископів, коли слухаючи звіту про беатифікацію, почули, що незначно поступив цей процес за останніх 15 літ. Усякі причини напроваджувано на це зволікання: брак здібних науковців у ділянці історії Української Церкви, що мали б змогу працювати у Римі, більше вагомі справи в нашій Церкві. Найважливішою, одначе, причиною є брак популярного життєпису Митрополита Андрея. Мала б це бути праця, що повинна бути не так науковою синтезою того, що знаємо про нього, але книжкою, що мала б своїм змістом представити його загально всьому світові, як святця, як ми бачили його у щоденних поступованнях, як монаха, єпископа, вчителя, екуменіста, іповідника віри, овіяного Божою любов'ю до всього людства, навіть невіруючих, чи іновірців людей інших віровизнань, жидів та тих всіх, що страждали в тюрмах, на засланні, в льодових тайгах Сибіру. Книжка ця хай буде сприємливим літературним твором легкого жанру, писана радше легким, не надто академічним стилем. Треба конечно знайти такого автора, що подолав би цю шляхетну працю.

Якщо будемо мати цього роду твір, зможемо зразу перекласти його на всі мови культурного світу: англійську, французьку, італійську, еспанську, німецьку й інші. Тоді треба буде поширювати її поміж чужиним духовенством, монашеством, ієрахією інших Церков, а також поміж світськими людьми. Немає сумніву, що знайдуться особи, зацікавлені цієї постаттю, які напишуть самі й спонукають інших писати листи до Св. Конгрегації, щоб вона посилила свою працю над беатифікацією святих ставлячи вимогу, щоб Митрополит Андрей удостоївся почитання на Божих вівтарях. Жаль нам ствердити, що досі не знайшовся такий автор, жінка або чоловік, поміж нашим Божим людом, який відповідально піднявся б до написання цього роду біографії.

Священний Синод делеґував єпископа Михайла Гринчишина, постулятора, і мене відвідати о. Амвроза Ешена, Ч.П., що є офіційним дослідником і промотором беатифікаційного процесу. Було це 11-го жовтня Отець Амвроз, коли ми його відвідали має нагляд і опіку на цими справами. Відносно справи Слуги Божого Митрополита Андрея, він поінформував нас, що переглянув та прочитав шість томів зізнань, що їх надіслало багато свідків, у першій частині процедури, що має на меті подати основу такого інформативного процесу. На базі цих зізнань він приготовить відповідні напрямні, після яких будуть встановлені дії поступування, для приспішення беатифікації Митрополита Андрея. Зокрема він подасть деякі суґестії, як належить поступати супроти певних закидів, що зупиняють справу полагоджения беатифікації. Ці закиди є у цій процедурі нормальними. Їх пред'являє захисник віри, що давніше звали його „адвокатом диявола". Завданням його стало пред'явити всі закиди, щоб їх в дальшому заперечити новими доказами та документами.

Постулятор має при допомозі кваліфікованого знавця канонічного права, приготовити „positio super virtutem" тобто докази чесного життя, до якого, в свою чергу, о. Ешер, як справоздавець цього процесу, додасть свій власний звіт до всієї процедури.

(Продовження буде)

Отці під час нарад останнього Синоду.

Мораль...

(Закінчення зі стор. 2)

то „соррі Чарлі" — кажу! До того мусимо достосувати наші визвольні заходи, і не жити у світі ілюзій!

Є один пункт в американській політиці, який декому важко зрозуміти з точки бачення прагматизму. Це ситуація на Близькому Сході. Арабський 130-мільйоновий світ уже майже 40 років терпить унаслідок ходів американської політики на тому терені. Він хоче американської приязні, і все ще надіється, що не мусітиме піти під „опіку" Кремля. Та останніми часами наростають у цьому світі крайні, терористичні сили, які коли не приборкані, можуть загнати ЗСА і світ у велику халепу. А приборкати їх слід відповідними засобами. Не такими як маневри потужної, хоч у тому випадку безсилої, американської фльоти на побережжі Лівії. Ці маневри — це один із актів, проти яких виступає слушно Кеннан. Цей акт нарівні з фразеологією. Реґен був примушений щось зробити, щоб утихомирити вимоги відомого сеґменту „лаббі" расових, етнічних і релігійних груп, про які згадує Кеннан, їх не називаючи. Хто цікавиться тою слабкою сторінкою американської зовнішньої політики, яка може мати дуже сумні наслідки для цілого світу, бо дає нагоду Кремлеві підкорити собі арабський світ (я не дивувався б, коли б Каддафі у відповідь на „показ американської сили" на лівійському побережжі і з вдячности за присутність з'єднань совєтської фльоти на цьому терені для його охорони дав Кремлеві згоду на збудування совєтської бази на лівійському побережжі). Хто хотів би мати точніші інформації про дії тої „лаббі" у Вашинґтоні, тому поручив би книжку колишнього конгресмена з Іллиной Пола Фіндли, де багато документального і цікавого матеріялу в цій справі. Назва книжки: „They dare to speak out", by Paul Findley, Lawrence Hill and Co. Press, 1985, 362 pp.

У книзі мова про долю американських політичних діячів як сам автор, відомі колишні сенатори Чарлз Персі, Едлай Стівенсон, Віллям Фулбрайт і інші, які „попеклись" на тому, що хоч великі приятелі Ізраїля, не вповні підпирали вимогу уряду цієї країни. Там теж багато про „мораль" деяких членів Конгресу і як вони путають ходи Президента у ділянці зовнішньої політики. Книжка відкриває читачеві очі на багато справ.

Йде акція...

(Закінчення зі стор. 1)

тримує її автор сен. Аллен Симпсон, республіканець з Вайомінґу, який є головою Підкомісії іміґрації і який виступав на програмі „Найт лайн" Тед Коппела й був проти того, щоб морякові Медведеві дати ще одну нагоду зробити подання і просьбу на азиль в Америці. Сен. Симпсон підтримував видачу Медведя совєтам.

АОЛПУ стверджує зі сатисфакцією, що сенатори з тих стейтів, в яких є поселені українці, переважаючо підтримали резолюцію ч. 267. Вийнятками є сенатори Вайкер з Коннектикат, Меценбавм з Огайо, Левин з Мишиґену, Дюренберґер з Міннесоти, Кранстон і Вилсон з Каліфорнії і Чайлс з Фльориди. Також сенатори зі стейтів Тексас, Арізона і Массачусетс не є спонзорами.

Українці мають тепер нагоду вплинути на своїх сенаторів, які ще не є спонзорами і переконати їх приєднатися до резолюції ч. 267. АОЛПУ закликає всіх зацікавлених зактивізуватися і виконати слідуюче:

* Зателефонувати до сен. Роберта Дола, республіканця з Кензас, лідера сенатської більшости, і просити його поставити сенатську резолюцію ч. 267 на календар для сенатського голосування без ніяких додатків.
* Якщо ваші сенатори є спонзорами сенатської резолюції ч. 267, просіть їх продовжувати підтримку резолюції ч. 267 в тій формі, в якій вона була оригінально зголошена без додатку сен. Симпсона.
* Якщо ваші сенатори не є є ще спонзорами резолюції ч. 267, просіть їх стати спонзорами. Організуйте сітку людей з вашої околиці, які будуть телефонувати, писати листи або відвідувати бюра сенаторів.
* Якщо ви справу Медведя поставите на першому місці і скоординуєте ваші зусилля, тоді ваші сенатори прилучаться до сенатської резолюції ч. 267.

За додатковими імформаціями слід звертатися до: Americans for Human Rights in Ukraine, 43 Midland Place, Newark, N. J. 07106; tel.: (201) 373-9729.

Праця...

(Закінчення зі стор. 1)

Екзекутивою, що при кінці 1986 року буде випущений, готовий вже тепер індекс із перших 10 років видання „Свободи", а чергове десятиріччя буде видруковане книжкою літом 1987 року. Кожна з книжок буде мати приблизно 300 сторінок і буде видана так, щоб її ціна була приступною для широкого загалу зацікавлених а не лише для бібліотек.

А наша співрозмовниця переконана, що такий індекс буде потрібний не лише зацікавленим студіями етнічних груп, в тому випадку української, але також може бути дуже допоміжний особам, що шукають за своїм корінням, чи поодинокими фактами з історії української спільноти. До першого видання, що вже підготовляється буде вложений відповідний вступ та коротка історія „Свободи".

У плянах на поліпшення цієї важливої та унікальної праці обговорювано також потребу рівночасно з індексом минулих річників „Свободи" тут на місці появи „Свободи" робити індекс сучасних річників щоденника, так, щоб за кілька років ця праця злилася в одне і була всеціло виповнена.

Слухаючи про ці пляни, висловлюємо голосно наші сподівання та надію, що ця „злука" наступить до часу, як „Свобода" буде відзначати своє 100-річчя.

Одночасна праця над індексом уможливлена технікою компюторів. Наша співрозмовниця підкреслює факт, що у Дослідчому інституті університету Міннесоти опрацьовано вже окрему компюторську програму для індексу „Свободи", з якого можна вишукувати потрібні дані без найменшого зусилля. Вона з гордістю підкреслює, що це перша програма того роду для етнічної преси і що за цим взором можуть піти інші.

Розуміється, виявляється потреба тепер також розпочати працю над індексом „Українськго тижневика", щоб і усі інформації про нього були доступні для зацікавлених.

Все це мусить бути виконане у найближчому майбутньому і тому зі справжньою радістю прислуховуємося молодій дослідниці, яка взялася за так преважливе діло та з радістю стверджуємо, що ця справа найшла повне зрозуміння Українського Народного Союзу.

СЕНАТОР ЕДВАРД КЕННЕДІ знову поїхав до Москви з паломницькою місією і низькопоклонством, надіючись, що під час зустрічі із совєтським лідером, яку йому вже заздалегідь пообіцяли совєтські речники, він зможе добитися збільшення жидівської еміґрації. Особи, які близько співпрацюють з сен. Кеннеді у Массачусетс заявили, що він прийняв совєтське запрошення з передумовою, що совєтські чинники полагодять принаймні деякі справи виїзду з листи, яку він свого часу передав був представникам совєтської амбасади у Вашинґтоні.

ЗВЕРНЕННЯ

Контрольної Комісії Світового Конгресу Вільних Українців у справі пожертв на СКВУ.

Ще перший Світовий Конгрес Вільних Українців, що відбувся в Ню Йорку 12-19-го листопада 1967 року, вимовно і виразно вказав шлях, яким повинні йти ми, українці, на поселеннях поза межами рідного краю в нашому великому і відповідальному завданні, а саме: допомагати українському народові в його невпинній важкій боротьбі за повне визволення, змагатись за здійнення людських і національних прав в Україні, координувати діяльність своїх членів, зберігати українську національну ідентичність і плекати українську мову, культуру, традиції. Не менш важливим завданням СКВУ є розкривати перед вільним світом правду про колоніяльне гноблення України та інших поневолених народів у СССР, цій останній імперії, яка є анахронізмом нашої доби; доводити вільному світові про переслідування релігії в Україні; про потоптання людських і національних прав та про боротьбу кращих синів і дочок українського народу за волю і державність України з червоним окупантом.

Перший, другий і третій Конгреси, а також четвертий, який відбувся в Торонто він 30-го листопада до 4-го грудня 1983 року, накреслили широкі плани праці в усіх ділянках національного життя: політичній, культурній, суспільно-громадській і економічній. Заплянована програма зроблена в тій надії і переконанні, що всі українські організації, церковні і світські, та громадяни виконають свій національний обов'язок і тим самим допоможуть створити потрібну фінансову базу. З повищого виходить, що СКВУ ставить у належне місце фінансові справи, тимбільше, що посилення праці залежить у першій мірі від здобуття постійних фінансових впливів, як матеріяльної бази існування. Для реалізації повищих плянів СКВУ проводить кожного року посилену „травневу збірку", завданням якої є мобілізація і концентрація народної жертвенности на допомогу визвольній боротьбі України і на організацію українського життя на поселеннях.

За 1984 рок вплинуло до каси СКВУ.:

З пожертв	170,892 дол.	87.79%
з членських внесків	10,288 дол.	5,29%
з відсотків	9.960 дол.	5,12%
з пожертв на „Вісник" і видання	1,397 дол.	0.72%
різні впливи	2,118 дол.	1,08%
РАЗОМ ПРИХОДИ	**194,655 дол.**	**100%**

ВИДАТКИ:

платні працівників	43.872 дол.	24,57%
адміністраційні видатки: чинш, світло, телефони, друки, канцелярійні приладдя і т.п.	41,718 дол.	23,36%
видання „Вісник"	30,042 дол.	16,82%
конференції, кошти подорожі	27,490 дол.	15,39%
Комісії і ради	10,510 дол.	5,89%
IV Конгрес СКВУ	12,199 дол.	6,83%
кошти переведення збірки	8,322 дол.	4,66%
відсотки	1,177 дол.	0.66%
амортизація інвентаря	1,243 дол.	0,70%
різні видатки	1,997 дол.	1,12%
РАЗОМ видатки	**178.570 дол.**	**100%**

Приходи по країнах і прелімінар бюджету:

Країна	Прелімі.	Вплачене	%
Канада	69,000 дол.	99,040 дол.	143,54
ЗСА	69,000 дол.	67,052 дол.	97,18
Европа	7,500 дол.	2,787 дол.	37,16
Австралія	3,000 дол.	3,928 дол.	130,93
Південна Америка (Арґентина)	1,500 дол.	654 дол.	43,60
Разом: країни	**150,000 дол.**	**173,461 дол.**	**115,64**
інші різні позабюджетові впливи		**21,194 дол.**	**14,13**
Разом:	**150,990 дол.**	**194,655 дол.**	**129,77**

Пояснення:

ЗСА УККА	34,500 дол.	35,637 дол.	103,30
УАКРада	34,500 дол.	31,415 дол.	91,06
Разом ЗСА	**69.000 дол.**	**67.052 дол.**	**97.06**
Европа разом	7,500 дол.		
Великобританія		1,634 дол.	
Бельгія		719 дол.	
Німеччина		304 дол.	
Швайцарія		130 дол.	
Разом Европа	**7,500 дол.**	**2,787 дол.**	**37,16**

Видатки:	Прелімі.	Виплачено	%
Бюро Торонто, Канада	55,000 дол.	85,590 дол.	155,62
Бюро Об'єднанні Нації	25,000 дол.	—	—
Видання і „Вісник"	28,000 дол.	30,042 дол.	107,29
Ради і комісії	27,000 дол.	34,510 дол.	127,81
Пленарна Сесія	8,000 дол.	3,490 дол.	43,62
Травнева Акція	7,000 дол.	8,322 дол.	118,88
IV Конгрес СКВУ	—	12,198 дол.	—
Відсотки	—	1,177 дол.	—
Різні видатки	—	1,998 дол.	—
Амортизація	—	1,243 дол.	—
Разом видатки	**150,000 дол.**	**178,570 дол.**	**119,05**

Якщо взяти до уваги, що кожний свідомий українець чи українка повинні вплатити на цілі СКВУ принаймні 25 дол. річно, то прийдемо до досить прикрого ствердження, що в Канаді маємо 3,962 жертводавців у ЗСА 2,682, в Европі 111, в Австралії 157 і в Арґентині 26, разом тільки 6,938 жертводавців. З того виходить, що тисячі наших громадян ще не виконали своєї повинности, хоча мали і мають можливість це зробити. Не виконали, очевидно, зі шкодою для української справи. Фінансовий звіт СКВУ — це іспит зрілости нашої громади. Список країн, організацій-жертводавців показує нам ясно ставлення поодиноких громад-одиниць до СКВУ.

Ми подали коротко фінансовий стан СКВУ і яку роботу робиться в різних ділянках. І треба признати, що була зроблена поважна праця. І ті громадяни, які своїми датками причинилися до цього, гідно виконали свою національну повинність. Але це не означає, що вся праця при таких мінімальних фондах була ідеальна чи бездоганна, що не було помилок чи недотягнень і що може в деяких ділянках можна було зробити більше і краще. Тому то критика діяльности СКВУ, але критика позитивна, побажана, одначе під одною умовою, що не буде стримувати жертвенности.

На протязі свого 15-тирічного існування СКВУ одержав багато листів від жертводавців. Листи ці в 90 відсотках доброзичливі, щирі, а часом і глибоко зворушливі. Не раз видно, що людина жертвує з останнього. Але є листи і дискусії приблизно такого змісту: „доки в СКВУ не будуть так робити, як ми чи наша організація хоче, то ми не будемо платити". Слід підкреслити, що така критика і поведінка не є будуючі чи державницькі. Бо коли б люди так думали і діяли, то не могла б устоятись жадно держава. В різних державах існують усякі партії, чи діють окремі діячі, вони не раз дуже гостро критикують свій уряд і є до нього в опозиції, але жадному з них у голову не приходить, щоб він на підставі свого невдоволення вімовлявся платити належні податки. Бо він знає, що держава мусить безнастанно працювати, а його критика чи порада буде розглянена на відповідному форумі.

Цей момент мусимо собі усвідомити, бо дуже часто при різних нагодах нарікаємо на наших ворогів, на великі ворожі перепони в нашій справі, тоді як насправді ми винуваті самі. Тут, у вільних, заможних країнах маємо великі можливості, маємо працю, заробітки, користуємося повною волею, можемо зробити для української справи дуже багато. Але для цього потрібна необхідна громадсько-національна дисципліна, щоб кожний українець пам'ятав про свою повинність і щоб своєю пожертвою на працю СКВУ причинився до успіху загальнонаціональної справи. Кожний з нас знає, яку важливу ролю у світовій політиці відограють вільні держави. У зв'язку з цим кожний українець повинен усвідомити яка велика відповідальність лежить на нас, українцях на поселеннях, як частини українського народу, що опинилася поза межами рідного краю. СКВУ зможе виконати свої завдання при умові, що буде мати необхідні для цього фінансові засоби. А такі засоби він бере з пожертв. Тому ми всі українці, що розуміють вагу і потребу СКВУ, повинні не тільки самі вплатити пожертву, але також подбати, щоб у цю свідому громаду жертводавців включити всіх приятелів. Вияснити їм і їх переконати, що фінанси є підставою політичної діяльности і різних політичних акцій СКВУ, як міжнародний суд, український рік молоді, маніфестації, протести для допомоги українському народові в його боротьбі за визволення. Влаштовуймо інформативні доповіді, 50 чи 100-доларові бенкети з участю представників СКВУ.

Коли отже розлянемо справу нашого датку-пожертви на цілі СКВУ з усіх боків, то можемо сміливо ствердити, що вона не є ані тяжким національним податком, який колись мусітимемо платити точно і солідно нашій батьківщині, ані тимбільше національною жертвою, яку сьогодні платять мільйони наших найкращих братів і сестер на рідних землях в незвичайно тяжких і невідрадних обставинах, а є звичайною дрібничкою, яку при крихітці доброї волі може виконати кожний українець чи українка, що направду почувають себе членами великої української родини і хотять для неї жити і працювати. Вкінці треба устійнити, хто хоче з нами йти, змагатись, творити нові національні цінноці поза межами рідного краю, хто є з нами по цій стороні барикади. Треба вкінці зупинитись і підрахувати свої сили: чим розпоряджаємо, чим диспонуємо, за що можемо братись і до чого ми здібні.

І коли навіть ствердимо, що нас, свідомих своєї мети і завдань, зорганізованих і підпорядкованих своєму проводові СКВУ, є не два мільйони, як це ми дуже часто подаємо, але пів чи чверть мільйона, то це нас зовсім не ослабить, а навпаки, скріпить. Бо будемо знати, з ким ми йдемо, на кого можемо числити і до яких завдань ми здібні. Праця, яку ми всі ведемо така важлива, завдання, до яких ми прямуємо, такі високі й шляхетні, що треба докласти всіх старань, щоб для цього придбати відповідні фонди. Тому ми свято віримо у велику свідомість, громадське вироблення та зрозуміння потреб нашої організації — СКВУ. Та ще віримо, що свій даток у сумі щонайменше 25 дол. вплатять усі свідомі українці і українки, і таким способом доложать свою цеглину до великої будівлі і розбудови нашої всеоб'єднуючої світової організації — Світового Конгресу Вільних Українців, в ширину і глибину. Геройська постава наших братів і сестер на рідних землях буде нам прикладом і дороговказом у тому нарпямі!

За Контрольну Комісію СКВУ:

Іван Винник
голова

Пластуни в Ню Йорку відзначили Свято 22-го Січня

Члени Пластової Станиці в Ню Йорку відзначили цього року Свято Державности і Соборности по-різному, а не лише апелем, що було досі традицією пластунів.

У п'ятницю, 24-го січня цього року у вечірніх годинах, коли юнацтво закінчило свої звичайні пластові зайняття, зійшлися до святково прибраної великої залі Пластового Дому юначки і юнаки, їхні виховники і батьки та засіли біля столів, на яких виднілй синьо-жовті хоруговки. Після внесення національного прапору і відспівання присутніми українського національного гимну привітав юнацтво станичний Пластової Станиці пл. сен. Юрій Савицький, який пригадав молоді, що Свято Державности і Соборности—це найбільше радісне українське національне свято, яке можна порівняти до Дня Незалежности ЗСА, 4-го липня.

Відтак пл. сен. Олесь Пясецький у приступний та безпосередній спосіб пояснив юнацтву значення 22-го Січня і відношення пластунів до цієї знаменної дати.

На закінчення висту — пили із спільною деклямацією, яку підготовила керівник Студії Мистецького, Слова Лідія Крушельницька, юначки і юнаки: пл. роз. Катруся Леонард, пл. розв. Христя Савицька, пл. розв. Тиміш Ганкевич і пл. розв. Тарас Певний.

Після святкової частини юнацька молодь залишилася на залі на товариську вечірку, а батьки перейшли поверхом нижче, де при каві та елеґантній перекусці провели гарний вечір із веселою програмою, що її підготовила Варка Бачинська.

О год. 10-ій вечора молодь разом з батьками розійшлася домів. Наступного дня, 25-го січня, новацька дітвора відсвяткувала на свій лад Свято 22-го Січня, вислухавши спершу відповідної до новацького віку розповіді про це свято гніздової ст. пл. Софійки Зєлик.

В неділю, 26-го січня, юнацькі курені Пластової станиці з прапорами взяли участь під проводом заступниці станичного пл. сен. Ірини Куровицької у Торжественній Службі Божій у церкві св. Юра в Ню Йорку.

Представники юнаків і юначок під проводом члена Станичної Старшини С. Косович були разом із відпоручниками українських організацій міста Ню Йорку в делеґації у мейора Е. Кача в середу, 22-го січня.

О. К.

Українське...

(Закінчення зі стор. 2)

Семчишин дбайливо розглянув усі ділянки культури в її різновидах, не гребуючи навіть такими її галузями, яким не приділяли уваги його попередники, як геральдика (знамено- й гербознавство), сфрагістика (печаткознавство), нумізматика, ювелірство, філателістика, бібліотекарство, архіварство, щоб згадати тільки деякі.

Для підтвердження своїх поглядів автор часто посилається на компетентних дослідників, або дає пояснення у підтекстових нотках.

Подибуються в книзі друкарсько-коректорські й мовні огріхи, але вони зумовлені специфічними умовинами нашого видавничого типографічного сектора.

У цілому книгу М. Семчишина ціхує гігантність задуму, сумлінність зібрання й опрацювання матеріялів за новими принципами наукової методології, ерудиція, використання багатьох україно- і чужомовних наукових праць, пізнавально-дидактичне і виховне спрямування та ясний, прозорий, зрозумілий спосіб викладу.

Книга видана дбайливо й естетично, оправлена в темнозелене полотно з золотом тисненими літерами та обгорнена в „сорочинку" темного червоно-брунатного кольору з білими написами.

Цю вартісну й актуальну книгу можна набути в ціні 20 дол., пишучи на адресу: Shevchenko Scientific Society 63 Fourth Avenue, New York, N. Y. 10003.

Вісті з громади Норт Порту

Українська громада в Норт Порт у західній Фльориді постійно росте і міцніє. Останні загальні збори Релігійно — Культурного Осередку св. Андрія в Норт Порті, що відбулися 11-го січня ц.р., були ділові і успішні. Присутність на зборах 140 членів і понад 20 гостей доказує, що громада цікавиться своїм осередком.

Переглядаючи членську книжку Осередку можемо з вдоволенням ствердити, що громада швидко зростає. Коли перед 10-ма роками Осередок нараховував всього 16 родин — піонерів, то в цьому році він вже об'єднує понад 150 родин, це приблизно 250 осіб. Можемо мати уяву, що українські поселення на західній частині Фльориди будуть далі швидко зростати. Соняшна Фльорида манить своїм пригожим кліматом, а теплолітні купелі в мінеральному озері „Ворм Мінераль Спрінґс" та в морських хвилях Мексіканської затоки приваблюють наших земляків, головно старших віком, з цілої Америки включно з Канадою. Не дивно, що в останніх часах на тому терені завважуємо спроби творення нових організацій громадських чи церковних. Часом це спричинюється до послаблення громадської солідарности, як завважуємо тепер на Норт Порті, через утворення нової української католицкої парафії, що ізолює себе від цілости громадського життя. Маємо, проте також позитивні прояви, як наприклад заснування кредитовії кооперативи, чи створення гарвардського Комітету. Громада росте, розвивається, а тим самим зовсім природно для демократичного способу розвою зрізничковується. Нічого в тім дивного і злого, якщо українці цього терену будуть розвивати свої організації у взаємній пошані та згоді та не втрачатимуть візії спільних зобов'язань супроти цілости громади та батьківщини.

На Загальних зборах Осередку голова управи Володимир Різник здав вичерпний звіт з діяльности Осередку впродовж ділового року, його доповнили інші члени управи. Громада відзначила імпрезами усі національні річниці та релігійні свята. Управа подбала також про влаштування численних культурних та громадських імпрез. Дім Осередку з вигідною залею для імпрез, що вміщає до 300 осіб, та окремою церковною каплицею з престолом і вигідними лавками, де що неділі відправляються католицькі і православні Служби Божі, вміщає в сезоні часто до 250 осіб. Мішаний хор при осередку під проводом інж. Грабовича та піяністки д-р Грабович співає на всіх імпрезах і Службах Божих. Посілість Осередку вартостю до 300,000 дол., вповні виплачена. Будівельний комітет при осередку розплянував вже будову кондомініюмів для старших віком людей на 45 помешкань з двома спальнями в ціні около 47,000 дол. за кожне.

Зборами проводила президія в складі: Борискевич, д-р Сениця і адв. Мартюк. На нову каденцію вибрано управу під проводом Володимира Різника, голови Осередку.

11-го січня відбулися в Норт Порт основуючі збори кредитової кооперативи. Централю Українських Кооператив Америки (ЦУКА) на зборах репрезентували інж. Дмитро Григорчук і Павло Олексюк, що дали вичерпні інформації про українську кооперацію та допомогли оформити документацію. Збори вибрали дирекцію, кредитовий комітет і контрольну комісію. Спонзором кредитівки є Осередок св. Андрія. Прийнято назву Кредитівки — Українська Федеральна Кредитова Кооператива „Самопоміч" в Норт Порт, Фльорида. Головою обрано Теодора Поттера, заступниками сенатора Павла Юзика і Павла Турулу, скарбник Омелян Граб, секретар Олена Качала. Багато членів Осередку вже зголосили свої уділи, готівкою понад 27,000 дол. Осередок задеклярував 10,000 та відступив тимчасово безкоштовно вигідне приміщення для бюра.

21-го січня сенатор д-р Павло Юзик мав в Осередку доповідь на тему „Справа воєнних злочинців у Канаді". Доповідач перповів про обвинувачення Української Дивізії та інших українських формацій під час війни у воєнних злочинах, які висувають жидівські кола за почином Візенталя. Сенатор Юзик був постійно активний в обороні безпідставно обвинувачуваних. Завдяки його зв'язкам, в обороні українців заявилися також деякі впливові кола і на комісії Дешена було можливо протиставитися совєтським впливам. Багато допомогли також його впливи у міністерстві справедливости та в колах канадських парляментаристів. Сен. Юзик подав деякі подробиці закулісних акцій в комісії Дешена. Хоч діяльність комісії ще на півроку продовжено, але вона обмежена процедуральними правилами канадських законів. Таким способом впливи Візенталя, а тим більше совєтської агентури (КҐБ) є обмежені.

22-го січня українська громада в Норт Порт врочисто відзначила Свято Державности. У вступному слові поетка Мурович-Тимошенко насвітлила коротко розвиток політичної думки нашого народу впродовж історії та наші змагання до волі. Доповідь про значення актів державности і соборности 22-го січня виголосив отець Мітрат Форостіль. Деклямації та виступи хору виповнили мистецьку частину програми.

Пресова референтура

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 9-го ЛЮТОГО 1986 р.

Аллентовн, Па. Річні збори Б-ва св. Михаїла, 147 Відд., о год. 1:30 по пол. в залі української недільної школи, 1045 Fullerton Ave., Allentown, Pa. — Катерина Гуцайлюк, секр.

НЕДІЛЯ, 23-го ЛЮТОГО 1986 р.

Торонто, Онт., Канада. Річні збори 442-го Відд., о год. 3-ій по пол., в приміщенні при 184 Windermere Ave. Буде звіт фінансового секретаря і вибір нової Управи. Збори відбудуться без огляду на скількість членів годину пізніше. Після цих зборів відбудеться вибір делеґата і його заступника на 31 Конвенцію УНС. — Управа.

СУБОТА, 15-го ЛЮТОГО 1986 р.

Ню Гейвен, Конн. Звичайні збори Т-ва ім. през. А. Волошина Відд. 414 о год. 7:30 веч. в УНДомі при 162 Дан вул. На порядку нарад вибір делеґатів на 31-шу Конвенцію УНС. Проситься всіх членів прибути на збори. — І. Телюк, секр.

НЕДІЛЯ, 16-го ЛЮТОГО 1986 р.

Філядельфія, Па. Річні збори Т-ва „Любов" 45-го Відд., о год. 1:30 по пол. в домівці Округи при 5004 Old York Rd. На порядку нарад звіт уступаючої Управи, дискусія над звітами, вибір нової управи. По зборах відбудуться звичайні збори з вибором делеґата та заступника на 31-шу Конвенцію УНС. Проситься членів прибути. — Управа.